PRVO LETO USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA

Srečno, srednješolci!

V ljubljanske srednje šole usmerjenega izobraževanja se je letos spomladi prijavilo 739 osnovnošolcev več kot je bilo razpisanih mest. Nesorazmerje med deficitarnimi in suficitarnimi poklici (za te so se odločala večinoma dekleta) je pogojevala še vedno tradicionalna delitev na ženske in moške poklice.

Tudi nestimulativno vrednotenje proizvodnega dela, premajhne možnosti zaposlovanja žensk in tradicionalne poklicne želje ljubljanske mladine, ki se še vedno raje odloča za neproizvodne in humanistične poklice in smeri študija, so ovirale usmerjanje.

Ob upoštevanju dodatnih vpisnih mest in ob povečanju števila učencev v posameznem oddelku pa je preusmerjanje le, uspešno steklo. Mladi so bili razporejeni skladno s svojimi poklicnimi željami, sposobnostmi in učnim uspehom.

Za Bežigradom je Inštitut za varilstvo okoli 40 prijavljenih učencev zaradi pomanjkanja prostora preusmeril na Tehniško šolo za strojništvo.

Na I. gimnaziji za Bežigradom bodo septembra mladi začeli obiskovati prve letnike usmerjenega izobraževanja na sedmih oddelkih dvoizmenskega pouka naravoslovno-matematične smeri, na dveh oddelkih za usposabljanje geovrtalcev in geoloških tehnikov ter na oddelkih Šolskega centra za vzgojo pisarniški kadrov.

Na Poklicni gradbeni šoli Ivan Kavčič bodo jeseni odprli 13 oddelkov usmerjenega izobraževanja. Okoli 400 kandidatov se bo začelo usposabljati za gradbinca I. in II.

Na vseh srednjih šolah usmerjenega izobraževanja za Bežigradom so torej uspešno zaključili z vpisovanjem in preusmerjanjem, zato bodo jeseni lahko nemoteno pričeli z delom.

Pohvale vredna je tudi široka družbena akcija, ki jo je skupaj z Zavodom za šolstvo, pomembnejšimi slovenskimi založniki, posebnimi izobraževalnimi skupnostmi in ob podpori družbeno političnih organizacij organizirala Republiška izobraževalna skupnost skupaj s srednjimi šolami usmerjenega izobraževanja. Gre za skupno naročilnico slovenskih založnikov, ki so jo šolska vodstva izpolnila glede na število vpisanih učencev v prvih razredih. Šole si bodo tako ustvarile fond učnih knjig, učbeniki pa se bodo na ta način za prvo generacijo mladih v usmerjenem izobraževanju pocenili za 15 odstotkov, kolikor znaša knjigotržna marža, obenem pa še za okoli 1.000 dinarjev, kolikor so jih za komplet prispevali v posebnih izobraževalnih skupnostih.

Tako bo cena kompleta obveznih šolskih knjig za prvo leto srednjega usmerjenega izobraževanja znašala okoli 1.500 dinarjev.

Dogovorjeno je, da bodo do drugega septembra založbe poslale naročene učbenike na šole, v prodaji pa bodo šele po dvanajstem septembru.

Prvo leto usmerjenega izobraževanja bo razkorak med proizvodnimi in neproizvodnimi poklici vsaj ublažilo, če ne že povsem uskladilo s potrebami združenega dela.

V prihodnjih letih se bomo laže približali boljšemu razmerju le, če bodo vse organizacije združenega dela predložile realne načrte svojih potreb. Združeno delo še vse preveč stoji ob strani.

VIDA PETROVČIČ

V DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJAH

Tudi poleti dovolj dela

Kljub poletni vročini in času dopustov dejavnost bežigrajskih družbenopolitičnih organizacij julija in avgusta ni zamrla.

Člani občinske konference Zveze komunistov Ljubljana Bežigrad so izdelali ocene in predloge za izvrševanje politike gospodarske stabilizacije v vseh občinskih sredinah.

Na razgovoru s poslovodnimi organi, predsedniki delavskih svetov in sekretarji osnovnih organizacij Zveze komunistov v delovnih organizacijah, so se opredelili za začetek široke družbeno-politične akcije v Ljubljani. Usmerjena naj bo v doseganje in preseganje zastavljene rasti proizvodnje z dvigom produktivnosti, učinkovitejše investiranje, povečanje izvoza, usklajevanje celotne porabe z realnimi možnostmi, nadaljni razvoj drobnega gospodarstva ter proti neupravičeni rasti cen.

Osnovne organizacije se pripravljajo na jesenske volitve. Septembra poteče rok za evidentiranje novih kadrov v organizacijah Zveze komunistov. Pripravljajo pa se tudi na jesenske volitve v republiške in mestne organe zveze komunistov.

Odbor za družbeno-ekonomske odnose in predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov sta skupaj z aktivi predsednikov konferenc, koordinacijskih odborov in osnovnih organizacij Zveze sindikatov v delovnih organizacijah ocenila analizo gospodarjenja v prvem polletju in uresničevanje resolucijskih prizadevanj.

Gospodarski položaj je zadovoljiv, saj smo v prvi polovici leta dosegli v resoluciji sprejete razvojne cilje. Posebno pozornost so člani zveze sindikatov posvetili tistim delovnim organizacijam, ki so poslovale z izgubo ali z motnjami v gospodarstvu in negospodarstvu.

Na predsedstvu občinskega sveta zveze sindikatov so sklenili, da bodo v delovnih skupinah, ki bodo obiskale »izgubaše« tudi predstavniki odbora za družbeno-ekonomske odnose pri občinski konferenci zveze sindikatov. Hkrati so predlagali, da bi se v bodoče tudi s predsedniki delavskih svetov posvetovali o aktualnih problemih.

Poleg priprav za tretjo konferenco Zveze sindikatov Slovenije, so obravnavali tudi izvajanje samoupravnega sporazuma o štipendiranju ter uresničevanje samoupravnega sporazuma o minimalnih standardih ter življenjskih in kulturnih razmerah delavcev za Bežigradom.

Občinska konferenca Zveze združenj borcev NOV je tudi letošnje poletje, kot že mnoga doslej, pripravila letovanja za svoje člane v počitniškem domu v Banjolah ter v zdravilišči v Martuljku in Strunjanu. Tudi letos so sprejeli v goste na preventivno okrevanje v Martuljku 10 članov Zveze združenj borcev NOV iz pobratene občine Trebinje. Prijatelji bodo na letovanju ostali do sredine septembra. Ob slovesu, 19. septembra, bodo obiskali še partizansko grobnico na novem pokopališču na Črnučah.

Mladinci so se poleti udeležili petih mladinskih delovnih akcij, kjer so za svoje delovne uspehe zaslužili številna priznanja, med drugim tudi Trak akcije na zvezni mladinski delovni akciji v Rakovici pri Slunju.

V drugi polovici avgusta se je sedem članov predsedstva občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije, z različnih interesnih področij, udeležilo poletne politične šole v Vikerčah.

VIDA PETROVČIČ

V LJUBLJANSKIH MLEKARNAH

Letos 101 milijon litrov mleka

S slavnostno sejo delavskega sveta so proslavili 25-letnico mlekarn – Hiter razvoj

Prvega avgusta so proslavile Ljubljanske mlekarne svoj srebrni jubilej. Predsednik delavskega sveta delovne organizacije Ljubljanske mlekarne, Janez Perko, je na slavnostni seji delavskega sveta pozdravil predstavnike družbeno-političnih organizacij Bežigrada, poslovne sodelavce ter kooperante. Zvone Zakotnik, predsednik kolegijskega organa delovne organizacije Ljubljanske mlekarne, pa je goste seznanil s 25-letnim razvojem.

Svojim dolgoletnim sodelavcem so ob srebrnem jubileju podelili številne diplome in priznanja.

Danes združuje v temeljnih organizacijah združenega dela Posestva, Mlekarne, Marketing, Trgovine, Strojni obrat Kozarje in v delovni skupnosti skupnih služb svoje delo 1.450 zaposlenih.

Že ob ustanovitvi, ko so se Ljubljanske mlekarne preselile iz Maistrove ulice v Ljubljani na oddaljeno polje od Vodovodni cesti, so zbrale manj mleka, kot bi ga lahko predelale. Kmalu so se združile z manjšimi okoliškimi mlekarnami, ki zaradi premajhnega tržišča niso mogle prodati vseh svojih izdelkov. Priključene in delno modernizirane so bile mlekarne Nova vas, Prevoje, Stična in Bled. Na novo pa sta začeli z delom mlekarni v Velikih Laščah in v Bočni.

S posodobitvijo po letu 1965 se je močno povečal niz mlečnih izdelkov na tržišču, ki so ga razširili po vsej Jugoslaviji. Ljubljanske mlekarne so med prvimi začele proizvajati sterilno mleko, ki ga poznamo pod imenom »alpsko«. Leta 1969 sta se jim priključili mlekarni v Kočevju in v Šmarjah pri Jelšah, naslednje leto pa še mlekarna iz Novega Sada.

Agrokombinat Barje, s katerim so zečale Ljubljanske mlekarne sodelovati leta 1972, jim je dajal 15 odstotkov vsega odkupljenega mleka. Leta 1975 se je temu sodelovanju pridružila še Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje.

»Da bi laže usklajevali in vodili kmetijsko proizvodnjo s predelavo in prodajo na širšem področju, smo se leta 1977 delavci delovne organizacije Ljubljanske mlekarne skupaj z nekaterimi kmetijskimi zadrugami in mlekarnami, predvsem z Gorenjske in Dolenjske, združili v sestavljeno organizacijo združenega dela kmetijstva, industrije in trgovine, ali krajše sozd KIT,« je povedal Janez Perko, predsednik delavskega sveta delovne organizacije Ljubljanske mlekarne.

»Če bomo v bodoče hoteli izkoristiti vse proizvodne zmožnosti, se bomo morali še bolj povezovati. Združevanje je razvoju Ljubljanskih mlekarn prineslo dobre rezultate. S skupno vloženimi sredstvi smo zgradili novi sirarski obrat v Kočevju, sodelovali smo z zadrugami v Trebnjem in Stični, zadnja skupna investicija pa je bila izgradnja sterilizacije v Ljubljani.

Naše sodelovanje s Kmetijskimi organizacijami je dobro. Trudimo se, da bi bil odkup mleka še večji in bolje organiziran. Do danes smo z lastnimi sredstvi ali s skupnimi sredstvi kmetijskih organizacij modernizirali 245 zbiralnic. Letos bodo Ljubljanske mlekarne odkupile 101.000.000 litrov mleka. To je enajstkrat več kot pred 25 leti.

Vseh trideset izdelkov, s katerimi smo se tudi letos predstavili na mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu, je rezultat lastnih tehnoloških izkušenj in iskanj. Za pestro ponudbo mleka in mlečnih izdelkov ter za vrhunsko kvaliteto sirov smo prejeli srebrno priznanje.«

VIDA PETROVČIČ

DOPISNA ŠOLA MARKSIZMA

Šestnajst uspešnih

Idejnopolitično usposabljanje je sestavni in nepogrešljivi del akcije Zveze komunistov. Zato je ena glavnih nalog slehernega člana Zveze komunistov, da sam skrbi za svojo usposobljenost ali pa da se vključi v organizirano usposabljanje, ki ga vodi komite občinske konference *Zveze komunistov, da se bo* lahko kritično in ustvarjalno vključil v družbene in politične tokove.

Ena izmed oblik idejnopolitičnega usposabljanja pri komiteju občinske konference Zveze komunistov Bežigrad je Dopisna šola marksizma, ki je v šolskem letu 1980/81 obsegala sedem tematskih področij: filozofijo, ekonomsko teorijo marksizma, marksizem in delavski razred, smeri razvoja političnega sistema socialističnega *samoupravljanja, družbeno* ekonomski sistem, mednarodne odnose in aktualna vprašanja vloge delovanja Zveze komunistov.

Dopisno šolo marksizma je uspešno končalo šestnajst udeležencev, na študijska srečanja pa jih je povprečno hodilo do enajst. Metode dela na študijskih srečanjih so bile različne. Največ je bilo predavanj z razpravo, Ljudmila Berčič pa je poskusila z gurpno dinamiko, kar se je zelo dobro obneslo pri udeležencih. Slušatelji so izdelali tudi zunanje politične komentarje. Izkazalo se je, da je ena tretjina udeležencev Dopisne šole marksizma preštudirala literaturo in se pripravila na srečanje, ostali pa so literaturo prelistali, oziroma je niso prebrali.

Na koncu Dopisne šole marksizma je moral vsak udeleženec napisati seminar*sko nalogo, izkazalo pa se je,* da naloge niso znali povezati s prakso, oziroma zastaviti osnovnega problema. Veliko nalog je bilo prepisanih iz literature, vse premalo pa je bilo lastnega razmišljanja o problemu.

Za naslednje šolsko leto je predlagan individualni študij in izdelava nalog za vsako tematsko področje posebej, vse to pa bo udeležence prisililo, da bodo preštudirali dostavljeno literaturo. Na študijskih srečanjih pa bi se moralo bolj uveljavljati grupno delo, manj pa predavanja mentorjev.

BREDA PAPEŽ

Obseg proizvodnje narašča

Nadaljevanje s 1. strani

letju dosegli zastavljene cilje. Podatki o regionalni strukturi izvoza pa pokažejo, da se je izvoz na konvertibilno področje povečal le za 9,5 odstotka, izvoz na klirinško področje pa kar za 103,2 odstotka.

Bežigrajsko gospodarstvo je v prvi polovici leta uresničilo 44,7 odstotka celotnega izvoznega in le 36,8 odstotka uvoznega načrta. Izvoz se je realno povečal za 8,2 odstotka, uvoz pa za 4,6 odstotka, kar je v skladu z resolucijskimi predvidevanji. Tudi pokrivanje uvoza z izvozom je višje od načrtovanega. največji izvoznik je še vedno promet, uvoznik pa industrija.

Da bi tudi v bodoče dosegli načrtovani gospodarski in družbeni razvoj smo se že v srednjeročnem načrtu občine odločili za tiste naložbe, ki pogojujejo povečanje izvoza in tehnološki razvoj. V teku je trenutno 34 naložb v vrednosti 2.806.514 dinarjev v gospodarstvu ter 7 naložb v negospodarstvu.

Zaskrbljujoč je podatek, na katerega je v razpravi opozoril predsednik bežigrajskega izvršnega sveta Jure Zavec, da so zaradi rasti življenjskih stroškov realni osebni dohodki v gospodarstvu padli za 8,9 odstotka, v negospodarstvu pa za 18 odstotkov.

Predsednik skupščine občine Ljubljana Bežigrad Janez Rigler pa je poudaril, da bomo v prihodnje morali v analizi gospodarjenja prikazati tudi tiste organizacije združenega dela, kjer imajo možnosti za še večjo produktivnost.

V prvi polovici leta sta dve bežigrajski gospodarski organizaciji združenega dela poslovali z izgubo, dvanajst pa z motnjami. Delež izgub v celotnem dohodku gospodarstva znaša 1,2 odstotka.

Marko Kocijan, predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov, je predlagal, naj bi v prihodnje tudi organizacijam združenega dela, ki poslujejo z motnjami, posvetili vso pozornost. V ta namen naj se predstavniki izvršnega sveta in člani odbora za družbeno-ekonomske odnose občinskega sveta Zveze sindikatov vključijo v izdelavo sanacijskih programov za take delovne organizacije.

Lojze Novak, predsednik občinske konference Zveze komunistov pa je v razpravi poudaril, da opravlja v občini uvozno-izvozno dejavnost 51 organizacij združenega dela, vrednost izvoza pa predstavlja komaj 7,42 odstotka v strukturi celotnega prihodka gospodarstva. To je za tako razvito gospodarstvo, kot je bežigrajsko, premajhna številka. Predvsem trgovina naj bi bila po besedah tovariša Novaka, v prihodnje bolj poslovno usmerjena na izvoz.

VIDA PETROVČIČ

MLADINSKE DELOVNE AKCIJE

14 brigadirjev še v Nišu

Najuspešnejši so bili brigadirji na zvezni akciji v Slunju, kjer so si prislužili »Trak akcije«

Na letošnjih mladinskih delovnih akcijah po vsej Jugoslaviji je sodelovalo okoli 220 bežigrajskih brigadirjev.

Mladinska delovna brigada Milan Šuštaršič je od 6. junija do 27. junija sodelovala v republiški akciji na Brkinih. Na akciji so si prislužili priznanje za družabne aktivnosti in številna osebna priznanja.

Najuspešnejši so bili brigadirji na Zvezni mladinski delovni akciji v Slunju pri Rakovici. Tam so v prvi izmeni od 6. junija do 3. julija zaslužili priznanje »Trak akcije« za prizadevno delo pri pogozdovanju.

Tudi na republiški mladinski delovni akciji Istra in na zvezni mladinski delovni akciji na Kozari so bili mladi Bežigrajčani zelo uspešni. Zvezna mladinska delovna akcija v Nišu, ki se je je udeležilo 14 Bežigrajčanov, pa bo trajala do 5. septembra.

VIDA PETROVČIČ